

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ
ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΚΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ
ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ

πρόσθεση όχι *αφαίρεση*
πολλαπλασιασμός όχι *διαίρεση*

**Έκθεση αξιολόγησης των αποτελεσμάτων της παρέμβασης της Δράσης
Ενισχυτική διδασκαλία σε μαθητές/τριες Δημοτικού Σχολείου για το
διάστημα**

**Σεπτεμβρίου 2012 - Ιουνίου 2013 (χειμερινά μαθήματα) και Ιουλίου
2013 (θερινά μαθήματα)**

Επιστημονικές Υπεύθυνες: Χαρά Δαφέρμου & Μαρία Σφυρόερα

*Επιστημονικοί συνεργάτες: Ζωή Γαβριηλίδου,
Αναστασία Δημητρίου,
Άννα Κλώθου,
Φωτεινή Κωστούδη,
Βικτωρία Λαγοπούλου,
Σοφία Μώραλη,
Αχμέτ Νιζάμ,
Μανώλης Πατσαδάκης*

Σεπτέμβριος 2013

1. ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Κεντρικοί στόχοι της δράσης, που αναπτύσσεται για τρίτη συνεχή σχολική χρονιά, παραμένουν:

A. Η διεύρυνση/ ενίσχυση των γνώσεων των παιδιών της μειονότητας στην ελληνική γλώσσα, η βελτίωση της επικοινωνιακής τους ικανότητας στο γραπτό και τον προφορικό λόγο και η ενίσχυση των κινήτρων τους για ενασχόληση με την ελληνική γλώσσα μέσα από μαθήματα που πραγματοποιούνται -εκτός του σχολικού τους ωραρίου- σε μειονοτικά και δημόσια δημοτικά σχολεία.

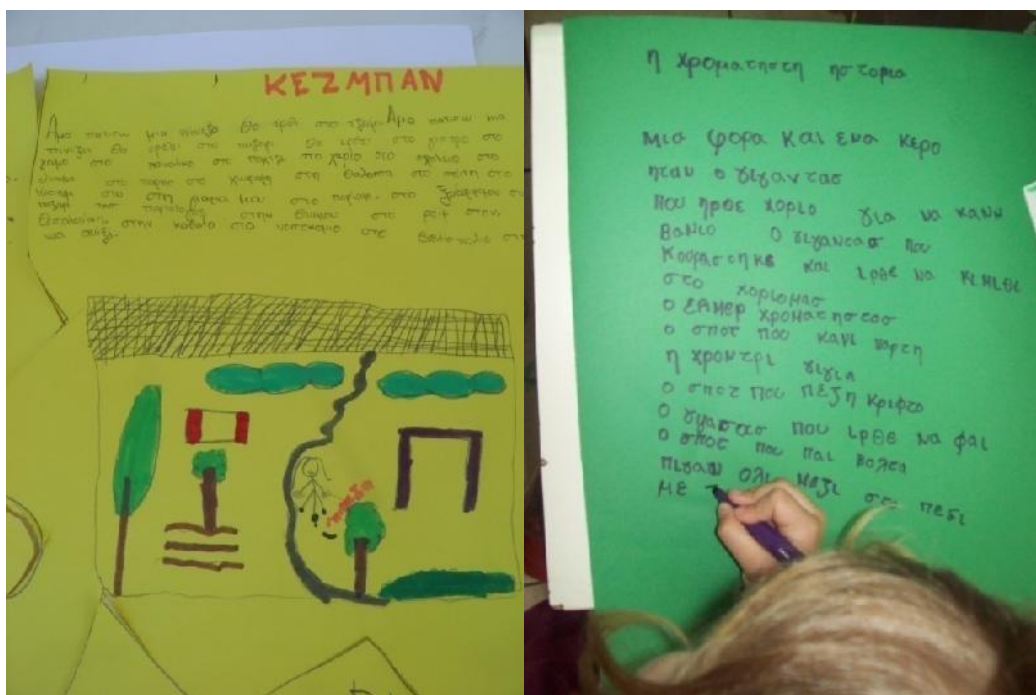
B. Παράλληλα, στόχος είναι η βελτίωση της αυτοεικόνας τους ως μαθητών/τριών, η μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και η ενίσχυση των κινήτρων τους για συνέχιση των σπουδών τους σε ανώτερες βαθμίδες της εκπαίδευσης.

Συνολικά, τη σχολική χρονιά 2012-2013 αναπτύχθηκαν **3 διαφορετικές μορφές παρέμβασης** στα σχολεία:

A. Η κύρια μορφή παρέμβασης αφορούσε και αυτή τη χρονιά, όπως και την προηγούμενη, μαθήματα που αναπτύχθηκαν εκτός του σχολικού ωραρίου, δηλαδή κάποια απογεύματα ή/και Σαββατοκύριακα. Στα μαθήματα αυτά αναπτύχθηκαν δραστηριότητες για την ενίσχυση του προφορικού και του γραπτού λόγου των παιδιών, οι οποίες προσελκύουν το ενδιαφέρον τους και τα κινητοποιούν για την παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου: συστηματική ενασχόληση με εξωσχολικά βιβλία ή/και με το διαδίκτυο, κατασκευή παιχνιδιών με έμφαση σε γραπτές οδηγίες και κανόνες, ενασχόληση με διαφορετικά κειμενικά είδη (κατανόηση και παραγωγή), μικρές έρευνες στην περιοχή που οδήγησαν σε παραγωγή αντίστοιχων κειμένων, καλλιτεχνικού χαρακτήρα δραστηριότητες (δραματοποιήσεις- κατασκευές κλπ) που συνδέονταν όμως πάντα με την παραγωγή προφορικού και γραπτού. Για τα παιδιά της ΣΤ' Δημοτικού που την επόμενη χρονιά θα αποφοιτούσαν από το δημοτικό σχολείο και θα πήγαιναν στο γυμνάσιο (αλλά και, όπου τα τμήματα ήταν μικτά, για τα παιδιά της Ε' και ΣΤ' τάξης) πραγματοποιήθηκαν μαθήματα και για την ενίσχυση της ελληνομάθειας για την επικοινωνία στις τάξεις των θετικών επιστημών, αλλά και για την προσέγγιση της Οδύσσειας, στην οποία είχαμε την πληροφορία από τους συναδέλφους της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ότι οι μαθητές από τη μειονότητα συναντούν μεγάλες δυσκολίες.

Επιπλέον, σε κάποια χωριά αναπτύχθηκαν και τμήματα με παιδιά προσχολικής ηλικίας. Στα τμήματα αυτά, μέσα από παιγνιώδεις και επικοινωνιακές με νόημα για τα ίδια δραστηριότητες, τα παιδιά ήρθαν σε επαφή με την ελληνική γλώσσα, προφορική κυρίως αλλά και γραπτή (βιβλία, έντυπα του περιβάλλοντος κλπ).

Φωτ. 1 & 2: Γραπτές παραγωγές των παιδιών

Φωτ. 3 & 4: Ομαδική παραγωγή κειμένων από τα παιδιά

Β. Μαθήματα σε επιπλέον ώρες μετά το σχολάσμα για τα παιδιά της Α΄ τάξης τις μέρες που σχολούν νωρίτερα. Στόχοι αυτών των μαθημάτων είναι η ενίσχυση προφορικού λόγου, η ενασχόληση με εξωσχολικά βιβλία και εκπαιδευτικά παιχνίδια, η ενθάρρυνση και υποστήριξη της παραγωγής γραπτού λόγου, ενίοτε και με χρήση Η/Υ.

Γ. **Θερινά μαθήματα** για τον μήνα Ιούλιο για μαθητές που επρόκειτο να φοιτήσουν στο Νηπιαγωγείο και στην Α΄ Δημοτικού (με στόχο τόσο την υποστήριξη της ελληνομάθειας όσο και την εξοικείωση, για τα παιδιά που θα πήγαιναν Α΄ Δημοτικού, με το σχολείο στο οποίο επρόκειτο να φοιτήσουν). Στα μικρότερα

παιδιά βασική επιδίωξη ήταν να θελήσουν να εκφράσουν σκέψεις και ιδέες στα ελληνικά, αλλά και να μπορούν να ανταποκρίνονται σε οδηγίες για την ανάπτυξη παιχνιδιών και δραστηριοτήτων που δίνονται στην ελληνική γλώσσα. Για λόγο αυτό χρησιμοποιήθηκαν ελκυστικά υλικά, τα οποία μαθαίνουν να αξιοποιούν για να αναπαραστήσουν π.χ. τα μέλη της οικογένειάς τους και να μιλήσουν γι αυτά, ή αναπτύσσονται παιχνίδια που οι οδηγίες για την ανάπτυξή τους δίνονται στην ελληνική γλώσσα. Στα λίγο μεγαλύτερα παιδιά δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη της σχέσης με τα βιβλία. Σε αυτή την προοπτική διάβασαν και επεξεργάστηκαν βιβλία, αλλά και συζήτησαν σχετικά με τα βιβλία.

Φωτ. 5: Τα παιδιά μέσα από το παιχνίδι έρχονται σε επαφή με την ελληνική γλώσσα και αποκτούν κίνητρο να την κατανοήσουν.

Παράλληλα αναπτύχθηκαν μαθήματα για τους υπόλοιπους μαθητές του σχολείου των ενδιαμέσων τάξεων, καθώς και για τους μαθητές που τελείωσαν το Δημοτικό και επρόκειτο να γραφούν στην Α΄ Γυμνασίου.

Τα μαθήματα είχαν στόχους αντίστοιχους με τα μαθήματα της χειμερινής περιόδου, είχαν όμως διαφορετική συχνότητα. Πραγματοποιούνταν δύο ή τρία τρίωρα την εβδομάδα (ανάλογα με τις επιθυμίες των γονιών σε κάθε σχολείο), συνήθως πρωινές ώρες. Για τις μικρές τάξεις εστίαζαν περισσότερο σε επεξεργασία και παραγωγή βιβλίων, για τις μεσαίες σε σχέδια εργασίας και για τις μεγαλύτερες σε επεξεργασία κειμένων διαφορετικών ειδών, στην προσέγγιση της Οδύσσειας και σε δραστηριότητες φυσικών επιστημών και μαθηματικών.

2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

2.1 Εργαλεία αξιολόγησης

Για να αξιολογήσουμε την αποτελεσματικότητα της παρέμβασης αξιοποιήσαμε:

A. Εβδομαδιαία παρουσιολογία φοίτησης των μαθητών που αποστέλλονταν ηλεκτρονικά από τους εκπαιδευτικούς στο τέλος κάθε βδομάδας, ώστε να παρακολουθήσουμε τη συστηματικότητα της φοίτησης. Η εβδομαδιαία καταγραφή των απουσιών/παρουσιών των παιδιών μας επέτρεπε επιπλέον να παρέμβουμε ώστε να σταθεροποιηθεί η φοίτηση κάποιων μαθητών.

Β. Δελτία παρακολούθησης της πορείας των μαθητών που μας κατέθεταν εκπαιδευτικοί για όλους τους μαθητές του τμήματος/των τμημάτων στα οποία δίδασκαν (βλ. Παράρτημα 1).

Γ. Εβδομαδιαίες καταγραφές των εκπαιδευτικών στις οποίες παρουσιάζουν την πορεία των μαθημάτων (περιγραφή δραστηριότητας, χρήση υλικών, ενδιαφέρον των παιδιών, συμμετοχή στις δραστηριότητες, μεταξύ τους συνεργασία, μη αναμενόμενα συμβάντα, καλές ή κακές στιγμές κ.ο.κ.) (βλ. Παράρτημα 2).

Δ. Συνεντεύξεις με τους εκπαιδευτικούς, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στην στο τέλος της χρονιάς και εστιάζονταν στην επιμόρφωση και την μέσω της επιμόρφωσης επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών (σχετικά με τους άξονες των συνεντεύξεων και όσα κατέθεσαν οι εκπαιδευτικοί σε αυτές βλ. έκθεση τριετίας σχετικά με τις επιμορφώσεις).

Ε. Απολογιστικές εκθέσεις των εκπαιδευτικών για τα θερινά μαθήματα, στις οποίες οι εκπαιδευτικοί κατέγραψαν τις επιδιώξεις τους, τις δραστηριότητες που ανέπτυξαν με τα παιδιά, ενώ παράλληλα κατέγραψαν τα αποτελέσματα της δουλειάς τους (βλ. αξιοποίηση αποσπασμάτων στο υποκεφάλαιο 2.4)

2.2 Συμμετοχή των μαθητών κατά τα χειμερινά μαθήματα.

Η συμμετοχή των μαθητών στα χειμερινά μαθήματα που πραγματοποιήθηκαν τη σχολική χρονιά 2012-13 αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί. Συνολικά, **ενεγράφησαν 1030 μαθητές/τριες και παρακολούθησαν συστηματικά 743 μαθητές/τριες¹** δηλαδή το **72%** του συνόλου των εγγεγραμμένων μαθητών.

Στα μαθήματα εργάστηκαν **74 εκπαιδευτικοί**, από τους οποίους **52** ανέλαβαν την ανάπτυξη των μαθημάτων, **4** δίδασκαν και συμμετείχαν στο συντονισμό και **18** ανέλαβαν το συντονισμό των δραστηριοτήτων του προγράμματος στο επίπεδο της σχολικής μονάδας. Από τους 52 εκπαιδευτικούς που ασχολήθηκαν με το διδακτικό έργο οι 22 ήταν αδιόριστοι, δηλαδή ποσοστό 29,7%.

Συμμετείχαν **19 σχολεία**, 6 στο νομό Ροδόπης και 13 στο νομό Ξάνθης. Στο νομό Ροδόπης τα 5 σχολεία ήταν μειονοτικά και το 1 δημόσιο, ενώ από τα 13 σχολεία του νομού Ξάνθης τα 9 ήταν μειονοτικά και τα 4 δημόσια. Τα περισσότερα από τα σχολεία συμμετείχαν στο πρόγραμμα και κατά την προηγούμενη σχολική χρονιά, ενώ προστέθηκε 1 ακόμη δημόσιο σχολείο, ύστερα από αίτημά του.

¹ Θεωρείται ότι φοίτησαν συστηματικά οι μαθητές που παρακολούθησαν περισσότερα από τα μισά μαθήματα.

Πίνακας 1

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗΣ ΧΕΙΜΕΡΙΝΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΔΡΑΣΗΣ 1 2012-2013		
ΝΟΜΟΣ ΡΟΔΟΠΗΣ		
ΣΧΟΛΕΙΑ	Εγγεγραμμένοι μαθητές	Φοίτησαν συστηματικά
1 ^ο Μ/κο Κομοτηνής	28	18
2 ^ο Μ/κο Κομοτηνής	40	32
Μ/κο Μάστανλη	47	33
Μ/κο Αρριανών	54	40
Μ/κο Λυκείου	47	34
6 ^ο Δ.Σ Κομοτηνής	16	13
ΝΟΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ		
Μ/κο Γλαύκης	90	71
Μ/κο Κενταύρου	226	163
Μ/κο Μύκης	58	20
Μ/κο Σμίνθης	23	18
1 ^ο Μ/κο Κιμμερίων	77	52
2 ^ο Μ/κο Κιμμερίων	64	53
Μ/κο Σέλερου	55	54
Μειον.Σουνίου	37	26
1 ^ο Μ/κο Ξάνθης	34	20
1 ^ο Δ.Σ Ξάνθης	34	29
2 ^ο Δ.Σ. Ξάνθης	25	19
13 ^ο Δ.Σ. Ξάνθης	34	23
14 ^ο Δ.Σ. Ξάνθης	41	25
ΣΥΝΟΛΟ	1030	743

2.3 Συμμετοχή των μαθητών κατά τα θερινά μαθήματα.

Στα θερινά μαθήματα συμμετείχαν μαθητές από 8 μειονοτικά δημοτικά σχολεία, 3 στο νομό Ροδόπης και 5 στο νομό Ξάνθης. Όπως αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί στα μαθήματα ενεγράφησαν συνολικά **410 μαθητές** και συστηματικά παρακολούθησαν **338** μαθητές, δηλαδή ένα ποσοστό **82,4%**.

Πίνακας 2

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗΣ ΘΕΡΙΝΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΔΡΑΣΗΣ 1**ΙΟΥΛΙΟΣ 2013**

Ν. ΡΟΔΟΠΗΣ	Εγγεγραμμένοι μαθητές	Φοίτησαν συστηματικά
2ο Μ/κό Κομοτηνής	51	36
Μ/κό Αρριανών	27	21
Μ/κό Μάστανλη	52	42
Ν. ΞΑΝΘΗΣ		
Μ/κο Γλαύκης	76	66
Μ/κό Κένταυρου	100	85
Μ/κό Μύκης	34	23
Μ/κό Σμίνθης	20	16
Μ/κό Σουνίου	50	49
ΣΥΝΟΛΑ	410	338

2.4 Επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων της παρέμβασης

Ως προς την **επίτευξη των στόχων της παρέμβασης** σε ό,τι αφορά τους πιο βασικούς έχουν καταγραφεί τα παρακάτω:

A. Κινητοποίηση των παιδιών για την ενασχόληση με την ελληνική γλώσσα.

Όπως προκύπτει από τη συστηματικότητα της φοίτησης (βλ. Πίνακες 1 και 2), ιδιαίτερα στα θερινά μαθήματα κατά τη διάρκεια των οποίων τα παιδιά δεν έχουν το εξαιρετικά βαρύ πρόγραμμα του χειμώνα, τα ίδια τα παιδιά, αλλά και οι οικογένειές τους εκδηλώνουν μεγάλο ενδιαφέρον για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας. (Όπως ήδη έχει αναφερθεί σε προηγούμενες εκθέσεις, τα παιδιά της μειονότητας κάθονται πάρα πολλές ώρες στα θρανία. Εκτός από τα μαθήματα του σχολείου και το χρόνο που αφιερώνουν στη μελέτη τους, παρακολουθούν φροντιστήρια αγγλικών και κάποιες φορές και τουρκικών και πολλές ώρες την εβδομάδα μαθήματα που συνδέονται με το κοράνι και την εκμάθησή του).

Η ανάπτυξη εσωτερικών κινήτρων δεν είναι εύκολο να αποτυπωθεί με ποσοτικά στοιχεία, ωστόσο στις καταγραφές των εκπαιδευτικών, αποσπάσματα από τις οποίες παρατίθενται στη συνέχεια, αναδεικνύεται ότι τα παιδιά κινητοποιούνται για τις δραστηριότητες που αναπτύσσονται και ότι οι εκπαιδευτικοί έχουν σταθερά την έγνοια να υποστηρίξουν όσο γίνεται περισσότερο την ενεργή συμμετοχή τους.

Κατά τη διάρκεια της δημιουργίας μας μιλούσαν συνέχεια και έλεγαν για το χιόνι και τα παιχνίδια που παίζουν. Ακόμα και τις στιγμές που μιλούσαν μεταξύ τους μιλούσαν στα ελληνικά τις περισσότερες φορές. Η Γ. είναι ένα αρκετά ντροπαλό παιδί αλλά απ' όσο παρατήρησα καταλαβαίνει όλα όσα λέγονται αλλά διστάζει να μιλήσει. Στα επόμενα μαθήματα με τη βοήθεια των ομαδικών δραστηριοτήτων θα προσπαθήσω να την κάνω να αποκτήσει περισσότερη αυτοπεποίθηση και άνεση μέσα στη τάξη. (Απόσπασμα καταγραφής: Σ. Ερν., 1^ο Μειον. Ξάνθ.)

Προκλήθηκε ιδιαίτερο ενδιαφέρον στο να γράψουν την ιστορία όσο γινόταν πιο ωραία, κάτι που φάνηκε όταν ένα κοριτσάκι, που είναι ζωηρό όπως όλα τους, διαμαρτυρήθηκε στους συμμαθητές της λέγοντας «σταματήστε! θέλω να γράψω»! (Απόσπασμα καταγραφής: Μ. Σκ. 1^ο Μειον. Ξάνθης)

Και σήμερα ακλούθησα την ίδια διαδικασία γιατί η συμμετοχή ήταν μεγάλη, ενώσαμε τα θρανία, καθίσαμε κυκλικά και όταν έγραφε κάποιος οι υπόλοιποι παρακολουθούσαν και βοηθούσαν περιμένοντας την σειρά τους. Όταν τους ζήτησα να ζωγραφίσουν τι τους άρεσε πιο πολύ σε όλα αυτά που κάναμε στις συναντήσεις μας οι περισσότεροι αναφέρθηκαν και ζωγράρισαν θέματα σχετικά με το επιτραπέζιο παιχνίδι «η κοκκινοσκουφίτσα» και το αντίστοιχο παραμύθι. Εκτός από την Μπ. που ζωγράφισε την διαδικασία της πρόσκλησης και έγραψε: «πουκαναμε προσκισι», ο Μπ. ζωγράφισε κάτι σχετικό με την διαδικασία δανεισμού βιβλίων και έγραψε: «εμεναμιαρεσε πυκαναμε βιβλιο», η Μ. ζωγράφισε ένα βιβλίο και έγραψε: «το χαρογμενο βιβλιο», η Εμ. ζωγράφισε την βιβλιοθήκη της τάξης μας με δύο βιβλία και έγραψε: «ΜΙΑ ΚΑΜΠΙΑ ΠΕΙΝΑΣΜΕΝΗ, Που είναι ο ΣΠΟΤ» και η Εσ. ζωγράφισε δύο βιβλία και έγραψε: «Μου αρεσε τα θηβηληρο». (Απόσπασμα καταγραφής: Α. Σιμπ. 2^ο Μειον. Κιμμερίων)

Ο Ε. είναι ένα παιδί που έχει πάντα διάθεση συμμετοχής σε ότι κάνουμε. Έρχεται συστηματικά και σπάνια λείπει. Είναι πάντοτε ανυπόμονος και θέλει να προχωράει παρακάτω στις δράσεις (Δελτίο καταγρ. Α. Βρ. 1^ο Μειον. Κομοτηνής)

Κινητοποιήθηκαν όλοι οι μαθητές ακόμη και οι πιο αδύναμοι όσοι δηλαδή δεν συμμετείχαν συχνά στο μάθημα έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον στην κατασκευή του φανταστικού σπιτιού. Το επίπεδο των παιδιών όσον αφορά τα νήπια ήταν μέτριο. Από τα παιδιά που είχα κατά τη διάρκεια των θερινών μαθημάτων τα μισά είχαν παρακολουθήσει και τα χειμερινά μαθήματα, τα συγκεκριμένα ανέβηκε περισσότερο η αυτοπεποίθησή τους και λύθηκαν πραγματικά (Θερ. Χ. Αρν. Μειον. Γλαύκης)

Σ' όλα τα μαθήματα υπήρχε ενδιαφέρον, είχαν τα παιδιά ερωτήσεις και απορίες, γινόταν συζήτηση και αυτό ήταν που μ' ενδιέφερε, να αναπτύξουν δηλ. τον προφορικό τους λόγο. (Θερ. Χ. Μειον. Κένταυρου)

Τα βιβλία, ο δανεισμός, ο καθένας να παρουσιάσει κάτι από το βιβλίο που είχε δανειστεί, να το σχολιάσουμε, να διαβάσουμε τα βιβλία που δε ξέραμε, να κάνουμε συζητήσεις γύρω από αυτά και να τα βαθμολογούμε φτιάχνοντας δική μας καρτέλα δανεισμού και στο τέλος να εκλέξουμε το καλύτερο ή τα καλύτερα όπως έγινε ήταν κάτι που τράβηξε πολύ την ομάδα, όλοι συμμετείχαμε πολύ πρόθυμα κάθε φορά και ήταν επίσης ξεχωριστές και η διαφημίσεις για τα βιβλία που μας είχαν αρέσει περισσότερο. Κάθε πρωί τους έβρισκα στο κύκλο με το βιβλίο που είχαν δανειστεί στο χέρι έτοιμοι να το παρουσιάσουν και το σπουδαιότερο να έχουν συμπληρώσει είδη την ημερομηνία επιστροφή και η καρτέλα να είναι δίπλα έτοιμη για να γράψουν το επόμενο βιβλίο, γενικά το θέμα με τα βιβλία κινητοποίησε πάρα πολύ τα παιδιά και πιστεύω καταφέραμε να υιοθετήσουμε τη συνήθεια του δανεισμού αλλά και να παρατηρούμε διαβάζοντας κάθε φορά το τίτλο κάτι που παρατήρησα στην πορεία των μαθημάτων καθώς όλα τα παιδιά γνώριζαν και θυμόντουσαν ποια βιβλία είχαν διαβάσει λέγοντας μου κάθε φορά τον τίτλο. (Θερ. Καντ. Νεδ. Μειονοτικό Κένταυρου).

Β. Βελτίωση της επίδοσης των παιδιών ως προς την κατανόηση και την παραγωγή γραπτού και προφορικού λόγου.

Οι εκπαιδευτικοί, στα δελτία παρακολούθησης της πορείας που διανύει κάθε μαθητής, δίνουν στοιχεία για την εξέλιξη των παιδιών τόσο σε ό,τι αφορά τη συμμετοχή τους σε δραστηριότητες προφορικού και γραπτού λόγου, όσο και όσον αφορά αυτά που καταφέρνουν.

Για τον μαθητή Κ. Ν.

Αν και ζωηρός και κάποιες φορές δύσκολος στην τάξη, πιστεύω πως έπαιξε καθοριστικό παράγοντα ο δικός μου έπαινος για όσα έκανε, που τον κινητοποίησε να δραστηριοποιηθεί αυτό το τρίμηνο ακόμα πιο πολύ, ιδιαίτερα στο γράψιμο, όπου έχει αρκετές δυσκολίες. Η συμμετοχή του και η αυτοπεποίθησή του βελτιώθηκαν αρκετά. Ξεκίνησε να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες, π.χ. έγραψε ένα δικό του τραγούδι για το Γίγαντα. (Απόσπασμα δελτίου παρακολούθησης της πορείας του μαθητή, Αντ. Π., 1^ο Δημ. Ξάνθης)

Για τον μαθητή Μ. Ο

Βελτιώθηκε κυρίως στον γραπτό λόγο, σε σύγκριση με το πρώτο τρίμηνο, αλλά ακόμα χρειάζεται αρκετή δουλειά. Επίσης η αυτοπεποίθησή του στον προφορικό λόγο μου φαίνεται πως μεγάλωσε και αυτό μπορεί να οφείλεται και στην οικειότητα που αναπτύξαμε. (Απόσπασμα δελτίου παρακολούθησης της πορείας του μαθητή, Αντ. Π., 1^ο Δημ. Ξάνθης)

Για τον μαθητή Αζ. Γ

Ειδικά στα τελευταία μαθήματα έχει παρουσιάσει μεγάλη βελτίωση. Η εξέλιξη της συγκεκριμένης μαθήτριας είναι φανερή κυρίως στην περιγραφή ειδικά στον προφορικό λόγο αλλά και στο γραπτό λόγο έχει βελτιωθεί. Υπάρχει ανάπτυξη στην ικανότητα αφήγησης, όχι όμως στην επιχειρηματολογία και στην τεκμηρίωση. Ίσως επειδή προσέχει πάντα στο μάθημα και θέλει να βελτιωθεί (Απόσπασμα δελτίου παρακολούθησης της πορείας του μαθητή Ο. Αζ, Μειον. Γλαύκης)

Για την μαθήτριά Γκ.

Η Γκ. παρουσιάζει μεγάλη βελτίωση σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια που συμμετείχε στα τμήματα μάθησης της ελληνικής γλώσσας. Διαβάζει πολύ καλά, ενώ μπορεί να αφηγηθεί την ιστορία από ένα βιβλίο που πραγματευόμαστε με όμορφες λέξεις και πολλές φορές να τις συνοδεύουν επίθετα που

δίνουν ένα άλλο τόνο στην όλη διαδικασία (Απόσπασμα δελτίου παρακολούθησης της πορείας του μαθητή Ηλ. Βλ., Μάστανλη)

Για την μαθήτρια Ιλ.

Σε κάθε μάθημα η Ι. γίνεται καλύτερη και αυτό φαίνεται σε όλες τις δραστηριότητες που αναλαμβάνει. Έχει επιδείξει σημαντική βελτίωση ως προς την ανάγνωση και ως προς τον τρόπο που αντιλαμβάνεται το σύνολο του κάθε κειμένου που πραγματευόμαστε καθώς και της περίληψης που μπορεί να ζητηθεί από τους μαθητές μας να παρουσιάσουν (Απόσπασμα δελτίου παρακολούθησης της πορείας του μαθητή Ηλ. Βλ. Μάστανλη)

Για τη μαθήτρια Μπ.

Η Μπ. φαίνεται να παρουσιάζει πολύ σημαντική βελτίωση στο γραπτό της λόγο, φροντίζοντας το περιεχόμενο να είναι συγκεκριμένο και με νόημα, συνεπώς παρουσιάζει βελτίωση στον τρόπο που περιγράφει ή τεκμηριώνει κάτι. Στο προφορικό λόγο δεν φαίνεται τόσο η εξέλιξή της, διότι διστάζει αρκετά. (Απόσπασμα δελτίου παρακολούθησης της πορείας του μαθητή Ζ. Λαλ., Λύκειο)

Αντίστοιχα αποτελέσματα προκύπτουν και από τις απολογιστικές εκθέσεις των θερινών μαθημάτων

Γνώρισαν την Οδύσσεια, έπαιξαν, μίλησαν, έγραψαν και έλυσαν ασκήσεις και σταυρόλεξα, που αφορούσαν τις περιπέτειες του Οδυσσέα. Επιδίωξή μου ήταν κυρίως να κατανοήσουν τα παιδιά όσο το δυνατό καλύτερα την Οδύσσεια, έτσι ώστε όταν θα την συναντήσουν στο Γυμνάσιο, να τους είναι πλέον γνωστή. Κάναμε ασκήσεις, σταυρόλεξα και παιχνίδια στο διαδίκτυο που αφορούν τις περιπέτειες του Οδυσσέα στο γυρισμό του για την Ιθάκη. Σκοπός μου επίσης πέραν των γραμματικών ασκήσεων που κάναμε, ήταν η παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου (Θερ. Χ.Π. Μειον. Κένταυρου)

Παιδιά όπως η Σ. και η Μ. ήταν αρκετά διστακτικά και χρειάστηκαν ενθάρρυνση ώστε να προσαρμοστούν και ειδικά η Σ. ήταν πολύ αρνητική μέσα στην τάξη, δεν δεχόταν να κάνει τίποτα αφιερώσαμε αρκετές στιγμές συζητώντας και προσπαθώντας να την πλησιάσω, το αποτέλεσμα ήταν πολύ θετικό άρχισε να κάνει προσπάθειες μέσα στην ομάδα, να δανείζεται, να συμμετέχει και να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες κάτι που στις αρχές δεν ήθελε (Θερινά, Κ. Νεδ., Μειονοτικό Κένταυρου)

Είναι επίσης σημαντικό να αναφέρουμε ότι η βελτίωση των παιδιών στο γραπτό λόγο αφορά τη χρήση της γλώσσας σε διαφορετικές επικοινωνιακές περιστάσεις, κάτι που θεωρείται ιδιαίτερα σημαντικό στις σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις. Οι ίδιες οι παραγωγές των παιδιών, αποκαλύπτουν το εύρος των κειμενικών ειδών που επεξεργάζονται συστηματικά.

Φωτ. 11, 12, 13 & 14: Γραπτές παραγωγές παιδιών διαφορετικών ηλικιών που αντιστοιχούν σε διαφορετικά κειμενικά είδη

2.5 Επαγγελματική εξέλιξη των συνεργαζόμενων εκπαιδευτικών

Ένας παράπλευρος στόχος της Δράσης 1 είναι, όπως έχει ήδη αναφερθεί στο πλαίσιο προηγούμενης έκθεσης, και η επαγγελματική εξέλιξη των συνεργαζόμενων εκπαιδευτικών.

Στη Δράση 1 κατά το σχολικό έτος 2012 – 2013 συνεργάστηκαν συνολικά 74 εκπαιδευτικοί από τους οποίους κάποιοι ήταν έμπειροι συνεργάτες του προγράμματος και από προηγούμενες φάσεις του, κάποιοι εκπαιδευτικοί των σχολείων στα οποία αναπτύχθηκε η Δράση 1, ενώ υπήρξαν και νέοι, αλλά και αρκετοί αδιόριστοι εκπαιδευτικοί. Ιδιαίτερα στις μικρές τάξεις (Α΄ Δημοτικού) εργάστηκαν κυρίως αδιόριστοι εκπαιδευτικοί από την μειονότητα που μπορούσαν να αξιοποιήσουν, αν υπήρχε ανάγκη, και τη μητρική γλώσσα των παιδιών ως γλώσσα στήριξης.

Σχεδόν στο σύνολό τους οι εκπαιδευτικοί που παρακολούθησαν όλες τις επιμορφωτικές συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν τη συγκεκριμένη χρονιά στο πλαίσιο της ανάπτυξης του Προγράμματος. Στο πλαίσιο αυτών των επιμορφώσεων παρακολούθησαν και πάλι εισηγήσεις και συμμετείχαν σε βιωματικά εργαστήρια. Παράλληλα, σε μικρότερες ομάδες, συναντήθηκαν και συζήτησαν αρκετές φορές με τις επιστημονικά υπεύθυνες και τους επιστημονικούς συνεργάτες της Δράσης 1 για επιμέρους ζητήματα σχετικά με τους στόχους και τη μεθοδολογία των μαθημάτων.

Οι συναντήσεις αυτές πραγματοποιούνταν και κατά τις επιτόπιες επισκέψεις στα σχολεία των συνεργατών της Δράσης.

Πέρα από τις επιμορφώσεις και τις συναντήσεις στα σχολεία, στο πλαίσιο των οποίων οι επιστημονικές υπεύθυνες και κυρίως οι επιστημονικοί συνεργάτες παρακολουθούσαν μαθήματα και τα συζητούσαν με τους εκπαιδευτικούς, οι εκπαιδευτικοί συνέχισαν να στέλνουν εβδομαδιαίες καταγραφές των μαθημάτων στους επιστημονικούς συνεργάτες της δράσης, οι οποίοι επικοινωνούσαν συστηματικά τόσο ηλεκτρονικά όσο και τηλεφωνικά μαζί τους, στο πλαίσιο μιας διαδικασίας υποστήριξης και ανατροφοδότησης. Για τους νεοδιόριστους ή τους αδιόριστους εκπαιδευτικούς η στήριξη αυτή υπήρξε ακόμη πιο συστηματική.

Μέσα από αυτή τη διαδικασία αυτήν την τρίτη χρονιά της ανάπτυξης του Προγράμματος είδαμε να διαμορφώνεται πιο συστηματικά μια κοινότητα πρακτικής με ανταλλαγές ιδεών και συζητήσεις που θεωρούμε ότι επέτρεψαν όχι μόνο τη συστηματική παρακολούθηση από την πλευρά μας της ποιότητας της δουλειάς, αλλά και την επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών. Μία από τις εστιάζσεις των συζητήσεων ήταν η σημασία της συστηματικής παρατήρησης όσων λένε και κάνουν οι μαθητές και η καταγραφή τους, προκειμένου να είναι οι εκπαιδευτικοί σε θέση να κατανοήσουν τις ανάγκες τους και να υποστηρίξουν τη μαθησιακή τους προσπάθεια. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι στα ερωτηματολόγια που συμπλήρωσαν οι εκπαιδευτικοί και στις συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν μαζί τους το μήνα Μάιο, όλοι οι εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν δήλωσαν τα σημαντικά οφέλη που είχαν από την επιμορφωτική διαδικασία και οι περισσότεροι - ανάμεσά τους όλοι οι νέοι - διατύπωσαν με σαφήνεια την εξέλιξη που οι ίδιοι εκτιμούν ότι είχαν στην δουλειά τους (βλ. σχετικά έκθεση τριετίας για την επιμορφωτική δραστηριότητα που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του Προγράμματος).

3. Συμπεράσματα

Από όσα αναφέρθηκαν στο πλαίσιο της παρούσας έκθεσης και όσα έχουν ήδη αναφερθεί σε εκθέσεις προηγούμενων ετών, φαίνεται τα αποτελέσματα της δράσης να είναι ιδιαίτερα σημαντικά για την επαφή των παιδιών της μειονότητας με την ελληνική γλώσσα, τη διεύρυνση των τρόπων και του χρόνου ενασχόλησης με αυτή, καθώς και τη βελτίωση της ικανότητας χρήσης της, γεγονός που αναμένεται να έχει ουσιαστικές συνέπειες και στη σχολική εξέλιξη του συγκεκριμένου πληθυσμού. Στις εκδηλώσεις που έγιναν στο τέλος της χρονιάς δεχτήκαμε για μια ακόμη φορά πολλές ευχαριστίες από γονείς για το θάρρος που αποκτούν τα παιδιά τους στη χρήση της ελληνικής γλώσσας και για το γεγονός ότι «μαθαίνουν πράγματα», όπως έλεγαν.

Οι επιστημονικές υπεύθυνες της Δράσης

Χαρά Δαφέρμου και Μαρία Σφυρόερα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΗ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ
ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΚΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ
ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ
πρόσθεση όχι αφαίρεση
πολλαπλασιασμός όχι διαίρεση

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Εκπαίδευση των παιδιών
της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη
Ιπποκράτους 35, 10680 Αθήνα

Τηλ: 210-3688508, 3688536, 3688513

Φαξ: 210-3688506

Ηλεκτρονική διεύθυνση: museduc@ecd.uoa.gr

Μαθήματα για την ενίσχυση της ελληνομάθειας των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας 2012-13

Δελτίο Παρακολούθησης της πορείας του μαθητή

μ μ : , ,

:

Εκπαιδευτικός: Β. Η

Όνοματεπώνυμο παιδιού: Κ. Μ. ΓΚ.

Χρονικό διάστημα από 13/10/2012 μέχρι 9/2/2013

Συχνότητα φοίτησης: *αν ήταν συστηματική, με απουσίες ή πολύ αραιή. Αποτυπώνετε την αίσθηση που είχατε για τη φοίτηση του συγκεκριμένου παιδιού χωρίς ημερομηνίες.*

Συμμετέχει συστηματικά στα μαθήματα ελληνικών

Συμμετοχή: *βαθμός συμμετοχής, είδος δραστηριοτήτων στις οποίες συμμετέχει περισσότερο, συμμετοχή στην ομάδα, συμμετοχή αυθόρμητη ή μετά από παρακίνηση του εκπαιδευτικού, ανάληψη πρωτοβουλιών, κλπ*

Η Γκ. συμμετέχει ενεργά σε όλες τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες, προφορικές, γραπτές, εικαστικές, ομαδικές και ατομικές. Πρόκειται για ένα κορίτσι το οποίο έχει κάνει άλματα βελτίωσης τόσο ως προς τη διάθεσή της να συμμετέχει στις διαδικασίες της τάξης, όσο και ως προς την πρωτοβουλία που λαμβάνει πλέον να επιζητά να μιλά και να απαντά σε ερωτήσεις που τίθενται.

Δυσκολίες και επιτυχίες, *πού θεωρείτε ότι δυσκολεύεται και πού ότι τα καταφέρνει καλύτερα τόσο στον προφορικό λόγο (κατανόηση προφορικού λόγου, παραγωγή προφορικού λόγου, επικοινωνία, κατανόηση οδηγιών των δραστηριοτήτων, επιχειρηματολογία, τεκμηρίωση κλπ.), όσο και στο γραπτό λόγο (κώδικας γραφής, περιεχόμενο, συγκρότηση)*

Γνωρίζει πολύ καλά να μιλά ελληνικά και δεν έχει πρόβλημα κατανόησης της γλώσσας. Επίσης τα κείμενά της είναι αρκετά καλά και διακρίνονται από συνοχή και ακολουθούν τους κανόνες γραμματικής, πάντα αναλογιζόμενοι την ηλικία της μαθήτριάς μας και το εκπαιδευτικό περιβάλλον.

Δανεισμός βιβλίων: *συχνότητα δανεισμού, βιβλία που προτιμά, π.χ. με λίγο κείμενο ή τα εικονογραφημένα ή τα κόμικς κλπ*

Τα βιβλία τα οποία επεξεργαστήκαμε στα μαθήματα αποτελούν και το παράδειγμα που μπορούμε να αναφέρουμε καθώς δεν προχωρήσαμε σε δανεισμούς. Η Γκ. συμμετείχε με πολύ μεγάλη δόση χαράς και έδειξε σημαντική ενέργεια στην επεξεργασία αυτών.

Συγκεκριμένα:

1. Μύθοι του Αισώπου
2. Η φάλαινα που βγήκε στη στεριά

Δύο σημαντικά στιγμιότυπα: Να αναφέρετε δύο στιγμιότυπα από τη συμμετοχή του μαθητή στην τάξη που θεωρείτε ότι αναδεικνύουν τις δυνατότητές του

- 1 . Η επιθυμία της να σηκώνεται στον πίνακα
- 2 . Η συνεργασία της με όλα τα μέλη της ομάδας μας χωρίς να διακρίνει αγόρια ή κορίτσια, καθώς και το θάρρος της να απαντήσει όταν αισθάνεται ότι κάποιος συμμαθητής της, την αδικεί, πάντα με μια ήρεμη και όμορφη διάθεση.

Παρατηρήσεις σχετικά με την εξέλιξη του μαθητή: Να αναφέρετε αν παρατηρήσατε κάποια εξέλιξη του μαθητή/της μαθήτριας σχετικά με την ανάπτυξη της ικανότητας αφήγησης, περιγραφής, επιχειρηματολογίας και τεκμηρίωσης τόσο στον προφορικό όσο και στο γραπτό λόγο

Η Γκ. παρουσιάζει μεγάλη βελτίωση σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια που συμμετείχε στα τμήματα μάθησης της ελληνικής γλώσσας. Διαβάζει πολύ καλά, ενώ μπορεί να αφηγηθεί την ιστορία από ένα βιβλίο που πραγματευόμαστε με όμορφες λέξεις και πολλές φορές να τις συνοδεύουν επίθετα που δίνουν ένα άλλο τόνο στην όλη διαδικασία.

Επίσης όσον αφορά τα γραπτά έχει φτάσει σε ένα σημείο όπου ανταποκρίνεται άμεσα σε όλες τις δραστηριότητες και μάλιστα με επιτυχία κάνοντας από λίγα έως ελάχιστα λάθη.

Παράρτημα 2: ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΚΑΤΑΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ
ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΚΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ
ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ

πρόσθεση όχι αφαίρεση
πολλαπλασιασμός όχι διαίρεση

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Εκπαίδευση των παιδιών
της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη
Ιπποκράτους 35, 10680 Αθήνα

Τλφ: 210-3688508, 3688536, 3688513

Φαξ: 210-3688506

Ηλ.διεύθ.: museduc@ecd.uoa.gr

Μαθήματα για την ενίσχυση της ελληνομάθειας των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας

Καταγραφή της πορείας των μαθημάτων 2012 – 2013

Τμήμα: Α΄

Εκπαιδευτικός: Α. Σ.

Ημερομηνία: 08/02/2013

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΟΜΑΘΕΙΑΣ ΜΕΣΩ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΒΙΒΛΙΩΝ Η΄ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΩΝ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Α. Περιγραφή δραστηριότητας /δραστηριοτήτων που αναπτύχθηκαν και βασικές τους επιδιώξεις:

ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ : Να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τα γράμματα της αλφαβήτου στην σύνθεση λέξεων.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ : Σήμερα τους είπα θα παίξουμε ένα πολύ ωραίο παιχνίδι που το λένε το « γραμματιζόμενο φιδάκι ». Σε ένα χαρτί του μέτρου είχα σχεδιάσει ένα φιδάκι όπου είχα χωρίσει το σώμα του σε 24 κομμάτια και μέσα είχα γράψει τα γράμματα της αλφαβήτας .

Το κάθε παιδιά θα έπρεπε να συνθέσει λέξεις και κάθε φορά που θα χρησιμοποιούσε ένα γράμμα του φιδιού θα έπρεπε να βάλει μια τελεία σαν υπογραφή με τον μαρκαδόρο του (είχα μοιράσει στον καθένα μαρκαδόρους διαφορετικών χρωμάτων). Νικητής του παιχνιδιού θα ήταν αυτός που θα κατάφερνε να γράψει τις περισσότερες λέξεις.

Β. Χρήση Εκπ/κών Υλικών: (σημειώστε τα βιβλία ή άλλα εκπαιδευτικά υλικά που χρησιμοποιήσατε).

Χαρτί του μέτρου, μαρκαδόρους.

Γ. Αναστοχασμός σχετικά με το διδακτικό έργο: (ποιες διδακτικές ενέργειες θεωρείτε επιτυχείς και ποιες σας 'έβαλαν σε σκέψεις', ποιες αναθεωρήσατε και γιατί, ποιες θέλετε να τροποποιήσετε στο μέλλον και γιατί – αναφέρετε συγκεκριμένα γεγονότα και περιπτώσεις για να τεκμηριώσετε την άποψή σας).

Το παιχνίδι άρεσε και οι συμμετοχή ήταν γενική. Κάποιοι μαθητές που περίμενα να αναδειχθούν πρώτοι σύμφωνα με την προφορική αλλά και γραπτή συμμετοχή τους στα προηγούμενα μαθήματα φάνηκαν κατώτερη τον προσδοκιών μου , ενώ άλλοι χαμηλών τόνων έκαναν την έκπληξη. Η διστακτική Αϊ. υπήρξε η καλύτερη γράφοντας 21 λέξεις και σχεδόν όλες φωνητικά σωστά, χωρίς καμία δική μου παρέμβαση το ίδιο και η Μπι. Ο Μπα. που συνήθως δεν «φαίνεται» κατάφερε να γράψει εντελώς μόνος του 14 λέξεις. Ο Ερ. έγραψε και αυτός 12 λέξεις και μια λέξη που δεν την περίμενα από αυτόν « Νόμος ». Περίμενα πολλά από την Εσ. η οποία έγραψε μόνο 6 λέξεις. Το φαβορί η Μ. έγραψε 14 λέξεις. Η Γκ. αντέγραψε τις λέξεις από την Μ. η οποία καθόταν δίπλα της και μετά την δική μου παρότρυνση να γράψει και δικές της λέξεις μόνη της προσπάθησε αλλά δεν τα κατάφερε και πάρα πολύ αφού χρησιμοποιούσε περισσότερο τους τούρκικους χαρακτήρες. Η Γκι. προσπάθησε και αυτή αρκετά αφού έγραψε 12 λέξεις. Ο Με. ήταν πάλι εκτός γενικού κλίματος και όσες ελάχιστες λέξεις έγραψε ήταν αντιγραφή. Τελικά φάνηκε ότι με τις ατομικές εργασίες όπως ήταν αυτή αναδεικνύονται οι ικανότητες και τα προβλήματα κάθε μαθητή ξεχωριστά .

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ
ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΚΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ
ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ
πρόθεση όχι αφαίρεση
πολλαπλασιασμός όχι διαίρεση

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Εκπαίδευση των παιδιών
της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη
Ιπποκράτους 35, 10680 Αθήνα

Τηλ: 210-3688508, 3688536, 3688513

Φαξ: 210-3688506

Ηλ.διεύθ.: museduc@ecd.uoa.gr

Μαθήματα για την ενίσχυση της ελληνομάθειας των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας

Καταγραφή της πορείας των μαθημάτων 2012 – 2013

Τμήμα: ΣΤ' Γλαύκης

Εκπαιδευτικός: Δ. Α.

Ημερομηνία: 17/11/2012

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΟΜΑΘΕΙΑΣ ΜΕΣΩ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΒΙΒΛΙΩΝ Η΄ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΩΝ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Α. Περιγραφή δραστηριότητας /δραστηριοτήτων που αναπτύχθηκαν και βασικές τους επιδιώξεις:

Στο σημερινό μάθημα ασχοληθήκαμε με το δεύτερο επεισόδιο της «Οδύσσειας», κάνοντας πρώτα μια σύντομη αναδρομή στα προηγούμενα (με τη βοήθεια και του χάρτη τους και του παιχνιδιού), αφού το δυναμικό του τμήματος ήταν σήμερα αρκετά διαφοροποιημένο. Τα παιδιά και σήμερα ήθελαν να διαβάσουν διαδοχικά ολόκληρο το κείμενο και η συζήτηση κατά την επεξεργασία του τα βοήθησε στην κατανόησή του. Εντόπισαν στο κείμενο με τον Κύκλωπα εντυπωσιακές σκηνές τις οποίες και περιέγραψαν προφορικά με δικά τους λόγια. Περιέγραψαν γραπτά εικόνες του βιβλίου (τύφλωση – ρίψη βράχου) και επιχειρήσαμε στη συνέχεια την εξαγωγή της περίληψης του επεισοδίου. Τα παιδιά δούλεψαν σε δύο ομάδες και έφτιαξαν την περίληψη αρχικά προφορικά - κρατώντας και σημειώσεις – και στη συνέχεια γραπτά, αφού προηγήθηκε συζήτηση και συγκερασμός των δύο περιλήψεων.

Β. Χρήση Εκπ/κών Υλικών: (σημειώστε τα βιβλία ή άλλα εκπαιδευτικά υλικά που χρησιμοποιήσατε).

- Ομήρου Οδύσσεια (Σ. Ζαραμπούκα)
- Δορυφορική φωτογραφία της Μεσογείου
- «Το παιχνίδι της Οδύσσειας» (flash game)

Γ. Αναστοχασμός σχετικά με το διδακτικό έργο: (ποιες διδακτικές ενέργειες θεωρείτε επιτυχείς και ποιες σας 'έβαλαν σε σκέψεις', ποιες αναθεωρήσατε και γιατί, ποιες θέλετε να τροποποιήσετε στο μέλλον και γιατί – αναφέρετε συγκεκριμένα γεγονότα και περιπτώσεις για να τεκμηριώσετε την άποψή σας).

Η αναδρομή βοήθησε τα παιδιά να «ξαναμπούν στο κλίμα», μια και στην αρχή δεν ήταν πολύ θετικά, γεγονός που το αποδίδω στη δυναμική του τμήματος η οποία αναπτύχθηκε από την ενασχόλησή τους με τα Μαθηματικά τα δυο προηγούμενα Σάββατα. Για την εξαγωγή της περίληψης δε χρειάστηκαν παρά ελάχιστες επισημάνσεις από μέρους μου, ίσως επειδή το συγκεκριμένο κομμάτι του βιβλίου είναι ιδιαίτερα εντυπωσιακό και με πολύ έντονες σκηνές.

Ο Τα. ήταν ιδιαίτερα πρόθυμος να διαβάσει και η ανάγνωσή του ήταν προσεγμένη. Η περιγραφή της εικόνας που επέλεξε ήταν μάλλον επιγραμματική ενώ βοήθησε αρκετά την ομάδα του στην εξαγωγή της περίληψης.

Η Μπ. διάβασε ένα μεγάλο κομμάτι του κειμένου ενώ εκτεταμένη ήταν και η περιγραφή της εικόνας που επέλεξε. Για την εξαγωγή της περίληψης πήρε πάνω της το κύριο βάρος της δουλειάς της ομάδας της, καθοδηγώντας με επιτυχία και τα άλλα παιδιά.

